GROOTE KEUS VAN

GEBEDEN BOEKEN, ROZENKRANSEN & GESCHENKEN

VOOR DE EERSTE COMMUNIE

bij M. COLLÉE, boekhandelaar, Groote Markt, 37-39, Tongeren.

Handelsberichten

MIDDELPRIJZEN.

TONGEREN, den 19 maart.

Tarwe,	105 kil.	fr.	19,25 tot 20,25 op 0,50
Rogge,	100 »	»	15,00 tot 15,75 op 0,00
Haver,	75 »	»	11,75 tot 12,75 op 0,25
Gerst n.	10 »	»	18,00 tot 18,50 op 0,50
Spelt n.	100 »	»	15,00 tot 16,00 op 0,00
Boter, den kilo,		fr.	3,00 op 0,00
Eieren, de 26		»	1,70 af 0,00
Roode aardappelen, 100 kil.		fr.	5,00 af 0,00
Kroketten id.		»	4,50 af 0,00
Ossetongen id.		»	8,50 af 0,00
Hooi 1000 kilos,		»	56,00 af 0,00
Stroo »		»	54,00 af 0,00

HASSELT, den 18 maart.

Tarwe de 100 kilos, 20,50 op 0,00 — Rogge, id. 16,40 af 0,00. — Haver, id. 16,50 op 0,00. — Gerst, id. 16,00 op 0,00. — Genever, den heet., 110,00 af 00,00.

ST-TRUIDEN, den 18 maart.

Tarwe, de 100 kilos, 18,25 af 0,00.— Rogge,id. 15,25 af 0,00. — Haver, id. 16,50 af 0,00. — Gerst, d. 17,50 af 0,00.

WAREMME, den 17 maart.

Tarwe, de 100 kilos, 19,25 op 0,00. — Rogge,de 100 k., 15,50 op 0,00. — Haver, de 100 k., 17,75 op 0,00. Gerst, de 100 k., 17,00 af 0,00.

BRUSSEL, den 18 maart.

Tarwe de 100 kilos, 18,50 tot 20,50 op 0,00. — Rogge, id. 16,50 tot 16,75 op 0,00. — Gerst, id. 19,50 tot 21,00 op 0,00. Haver, id. 18,00 tot 19,50 al 60,00.

ANTWERPEN, den 18 maart.

Tarwebloem, inlandsche, 1ᵉ kw.	fr.	26,50 à 27,50
» » 2ᵉ	»	24,50 à 25,50
Rogge bloem, inlandsche,	»	24,00 à 00,00

PARIJS, 17 meert. 18 meert.

Meel : 9 mark, loopende maand,	47,25	47,37
» 9 » april	47,50	47,62
» 9 » mei-juni	48,12	48,25
» 9 » 4 maand, van mei	48,75	48,75

Maison spéciale pour la vue.

J.-B. GODAR

INGENIEUR-OPTICIEN-FABRICANT.

Passage Lemonnier, 47, Liége.

Lunettes, Lorgnons, Pince-nez et Face à mains or, argent, écaille, acier, buffle en tous genres. Verres et cristal de Roche, 1ᵉ choix. Verres achromatiques pour vue affaiblie. Baromètres, thermomètres, manomètres, aéromètres. Réparations en tous genres. Prix modérés.

Groot magazijn van meubelen

J. Kempeneers

meubelmaker, op den Vrijthof, te Tongeren,

maakt bekend dat hij een magazijn heeft opgericht van schoone mahoniehoutbeden en andere meubelen van gemeender kwaliteit, bestaande in de schoonste en beste gebeurende en andere stoelen, mahoniehouten bedekanten, lavabos, tafels, enz., aan zeer geringe prijzen.

Te koop

Roermondsche plantaardappelen, bij MEERTENS, brouwer te Vroenhoven.

Hubert Christiaens

neg' in kolen te Tongeren.

Eenige vertegenwoordiger van de maatkoze maatschappij der kolkuilen *Patience en Beaujone* te Aus.

Kolen voor huishaarden 1 1 en 3/4 vet.

» Voor smissen.

» Voor machinen.

Geleverd aan *factoorprijs* der maatschappij per wagon van 5 en 10 ton.

Te koop

aan gematigde prijzen bij **Willem Loix**, *Jekerstraat, Tongeren.*

alle soort van **timmerhout** zoo als: kepers, wermen, dak-, plafon- en hoegplatten, bruggen, hoeveroden, gemaakte timmers op bestelling.

Bij hem zijn ook te bekomen alle soorten van **kolen** in 1 grout en in 1 klein.

Terstond te huren

een **huis met tuin** en aanhang gelegen te Millen achter de kerk.

Dit huis dat gedurende vijf jaren bewoond is gewest door de zusters van St-Vincentius-à-Paulo die in de aanhoorende gebouwen twee katholieke scholen gehouden hebben, is zeer wel geschikt voor eenen onden priester of een stil huisgezin.

Zich te adresseeren bij M. Froidmont secretaris te Millen.

Men vraagt

eene **winkeldochter** voor de ellewaren. Zich te adresseeren op het bureel van dit blad.

Men vraagt

eenen **rademakersgast** bij CHRISTIAEN BAILLIEN, rademaker te Lauw.

Te huren

voor 1ᵉ april aanstaande, drij gemeubelde of ongemeubelde **kamers**.

Zich te adresseeren bij H. SCHMIDT-GODDING, Groote Markt, Tongeren.

Te koop

klompengetuig om met twee mannen te werken. — Adres W NULENS te Membruggen.

KANTOOR VAN DEN NOTARIS VAN ORMELINGEN MAASTRICHTERSTRAAT N° 6, TE TONGEREN.

Vrijwillig verkoop

VAN

onroerende goederen

TE RUTTEN

om uit de onverdeelheid te geraken.

Maandag 23 maart 1885, om 3 uren juist namiddag, ten herberge van *Joseph Melon* te Rutten, zal de notaris VAN ORMELINGEN op verzoek van de kinderen FRANÇES DENIS-KERSTEN, openbaarlijk verkoopen:

Gemeente Rutten.

1. Eene zeer goede weide gelegen in het dorp, ter plaatse genaamd Kleinstraat, reinende den heer graaf de Grunne van twee kanten, Jan Werelds en de straat.

2. Een huis genaamd de oude Smis, met hof, opene plaats, tuin en aanhorigheden, gelegen te Rutten op de hoogstraat, groot 6 aren 85 centiaren, n° 885, 883b, 883c en gedeeltelijk 886c, sectie A, reinende Catharina Denis, den gemeenen invaart en Guypers-Lecocq.

Onder voorwaarden alsdan voor te lezen.

Kapitalen.

van 1000 tot 10.000 franken te bekomen op eersten onbebouwden hypotheek, ten kantore van den notaris VAN ORMELINGEN Maastrichterstraat n° 6 te Tongeren.

KANTOOR VAN DEN NOTARIS FERNAND DELVIGNE TE TONGEREN.

Openbaar verkoop

VAN

onroerende Goederen

gelegen onder Lowaige en Coninxheim.

De notaris DELVIGNE, residerende te Tongeren, zal op vrijdag 20 maart 1885, om 9 uren 's morgens, ten herberge van *Willem Dessers*, te Lowaige, op verzoek van de Heeren Ilestierders van het bureel van Welddadigheid der stad Tongeren, openbaarlijk aan de meestbiedende verkoopen de navolgende onroerende goederen, te weten:

CEMEENTE LOWAIGE.

1. Een stuk land groot 84 aren 40 cent. (20) gelegen aan het Kruis, sectie A, n° 1218 van het kadaster, reinende M. Pety de Thozée, Elisabeth Daenen, den armen van Tongeren en Willem Vanormelingen.

2. Een dito groot 1 hectaar 28 aren 80 cent. (30 1/2) gelegen in het Kenyeweide, sectie A, nummer 136 van den kadaster, reinende Jean Daenen, Hendrik Baré, M. Pety de Thozée en de W' Vroonen.

3. Een dito groot 1 hectaar 30 aren (30-16) gelegen in het Hoogveld, sectie A, n° 58 van den kadaster, reinende de geneente Wilmar, M. Pety de Thozée, en het kerkfabriek van Lowaige.

4. Een dito groot 1 hectaar 16 aren 10 cent. (27 1/2) gelegen in den Kleinaard, sectie A, n° 897 van den kadaster, reinende Louis Van Ormelingen, Antoon Ernes, Bartholomeus Toppet en Bartholomeus Hubrechts.

5. Een dito, groot 84 aren 80 cent. (20-2) gelegen aan de drie Beunkens, sectie A, n° 1219a van den kadaster, reinende Lambert Claes, den armen van Tongeren, Arnold Germis en den armen van Lauw.

6. Een dito, groot 24 aren 30 cent (5-15) gelegen over de Tillerweg, sectie A, n° 1189 en 1209 van den kadaster, reinende Jean Vanormelingen, M. Pety de Thozée, Daniel Baillien en Libert Claikens.

7. Een dito, groot 39 aren 30 cent. (9-6) gelegen aan de drie Beunkens, sectie A n° 1269 van den kadaster, reinende M. Pety de Thozée, de kerk van Lowaige en den armen van Luik.

8. Een dito groot 37 aren (8-15), gelegen in het Mouweveld, sectie B, n° 1129a, van den kadaster, reinende Hendrik Ernes, M. Pety de Thozée, Willem Hubrechts en Willem Claikens.

9. Een dito groot 29 aren (6-17) gelegen boven de Ketel, reinende Arnold Hubrechts, de gemeente Vechmael, M. Pety de Thozée, en Willem Ernes.

GEMEENTE CONINXHEIM.

10. En een dito groot 23 aren 90 centiaren, (5-15) gelegen in de Steenaerd, sectie A, n° 617a van den kadaster, reinende Louis Vroonen, M' Cajot-Rigo en den heer Herman van Hees.

Groot gemak van betaling.

Om verdere inlichtingen te bekomen zich te begeven ten kantore van voornoemden notaris Delvigne.

Openbaar verkoop

VAN SCHOONE

HUISMEUBELS

TE SLUIZEN.

De notaris DELVIGNE residerende te Tongeren, zal op zaterdag 21 maart 1885, om 9 uren 's morgens, ten sterfhuize van den heer pastoor WARNERS van Sluizen, op verzoek deszelfs erfgenamen, openbaarlijk verkoopen:

Alle de huismeubelen bestaande voornamelijk in: tafels, stoelen, commoden, schappraniën, horlogie met kas, ledekanten, beddegoed, cuisinière, kachels; alle het keukengerief als potten, pannen, ketels, tin, koper-porcelein, glazenwerk, tobben, kuipen, kolfij services, en meer andere voorwerpen te lang om te beschrijven.

Comptante betaling met 10 %, verhooging. Zegt het voorts.

Openbaar verkoop

VAN

onroerende Goederen

TE BERG.

De notaris DELVIGNE residerende te Tongeren, zal op woensdag 25 maart 1885, om 10 uren voormiddags, op verzoek der erfgenamen van wijle JAN JASS, ten gewone zittingzaal van den heer Vrederechter der zittingzaal van den heer Vrederechter der 2ᵉ canton, gelijkvormig de wet van 12 juni 1816, aan de meestbiedende verkoopen:

Gemeente Berg.

1. Eenen hof groot 2 aren 20 cent. (1/2), gelegen ter plaatse genaamd: Ketzingen het gehucht, sectie A n° 116a van het kadaster.

2. Eenen boomgaard groot 15 aren 20 cent. (3-12), gelegen terzelfde plaats, sectie A nummer 117a.

3. Een huis met aanhorigheden, groot 55 cent. (0-2 1/2), gelegen terzelfde plaats, sectie A nummer 118b.

4. Een bouwland groot 14 aren 40 cent. (3-08), gelegen ter plaatse genaamd op het Noenelderveld, sectie A nummer 48.

5. Een dito groot 21 aren 40 cent. (5-01), gelegen ter plaatse genaamd: Groote Hofakker, sectie A nummer 724.

6. Eenen boomgaard groot 3 aren 40 cent. (0-16), gelegen ter plaatse genaamd Ketzingen het gehucht, sectie A n° 223a.

7. Een bouwland groot 16 aren 50 cent. (3-18), gelegen ter plaatse genaamd: Gilles Winhof, sectie G nummer 227b2.

8. En dito groot 15 aren 50 centiaren (3-13), gelegen ter plaatse genaamd: Gilles Winhof, sectie C nummer 23b2.

Om verdere inlichtingen te bekomen zich te begeven ten kantore van voornoemden notaris DELVIGNE.

KANTOOR VAN J. DELVOIE, NOTARIS TE CANNE.

Openbaar verkoop

VAN

onroerende Goederen

TE SICHEN,

De notaris DELVOIE zal op dinsdag 24 maart 1885, te 2 uren namiddag, ten herberge van *Fr. Strooken* te Sichen, op verzoek van de kinderen GERARDS-VOS, publiek te koop stellen:

1. Een huis met aanhorigheden, tuin en boomgaard en bosch, gelegen te Sichen in de Veil.

2. Negen perceelen bouwland, boomgaard en bosch onder Sichen Sussen en Bolré en Eben-Emael.

Verandering van woning

Gust. Van den Born

GOUD EN ZILVERSMID

Op de Pieklepoort. — Hoek der Kiekstraat.

Door ophouding van handel, **uitverkoop aan fabrieksprijs**. Vermindering van vijf en twintig ten honderd (25 %) op alle voorwerpen.

Doctoor L. Quaedvlieg

MUNTSTRAAT, 25.

Kosteloze raadplegingen van 9 tot 10 uren 's morgens.

Bij Victor TITS

Ridderstraat te Tongeren,

zijn te bekomen extra schoone **appel en canadas bloemen** van 4 à 5 jaren alsook **doorne hagen**.

Te koop

eene groote hoeveelheid **karooten** en **kaf**. Adres op het bureel van dit blad.

GROOTE KEUS

van Speelkaarten

Bij M. COLLÉE, Groote Markt, te Tongeren.

GRAND ASSORTIMENT

de Cartes à Jouer

cartes fines, cartes de luxe de tous les prix. Chez M. COLLÉE, Grand'Place, à Tongres.

Liége. Palais	6,08	9,27	10,18	1,48	5,25	8,54	
Liége Vigne	6,17	9,55	10,29	2,00	5,55	8,45	
Herstal	6,25	»	10,35	»	5,59	8,49	
Milmort	6,34	»	10,46	»	5,51	9,01	
Liers	6,37	10,05	11,06	2,29	6,12	9,24	
Glons	7,05	»	11,16	»	6,21	9,50	
Vederheim	7,11	10,14	11,20	2,40	6,50	9,38	
Tongres	7,22	»	11,51	»	6,41	9,49	
Hoesselt	7,27	»	11,56	2,55	6,46	9,54	
Bilzen	7,34	»	11,45	»	6,55	10,01	
Beverst	7,41	»	11,50	»	7,00	10,08	
Diepenbeek	7,50	10,42	12,00	3,12	7,10	10,17	
Hasselt							
Hasselt	5,54	8,00	12,20	2,50	5,47	8,27	
Diepenbeek	6,04	8,10	»	»	5,59	8,37	
Beverst	6,11	8,17	»	»	4,07	8,44	
Bilzen	6,19	8,24	12,41	3,24	4,13	8,52	
Hoesselt	6,25	8,29	12,46	»	4,21	8,57	
Tongres	6,31	8,45	12,52	3,08	4,53	9,12	
Vederheim	6,39	8,52	»	»	4,45	9,11	
Glons	6,56	8,58	1,12	3,18	4,52	9,25	
Liers	7,15	9,15	1,27	3,50	5,09	9,40	
Milmort	7,20	9,20	1,34	3,56	5,16	9,47	
Herstal	7,24	9,50	1,44	»	5,20	9,57	
Liége Vigne	7,33	9,55	1,49	3,49	5,31	10,02	
Id. Palais	7,50	10,01	1,56	5,38	5,41	10,14	
Tongres							
Pirange	5,55	7,40	11,21	1,26	2,42	7,09	
Jesseren	5,44	7,49	11,29	1,35	2,51	7,09	
Looz	»	7,54	11,34	1,40	»	7,14	
St-Trond	5,55	8,00	11,49	1,46	3,02	7,20	
Léau	6,18	8,24	12,05	2,10	3,26	7,44	
Tirlemont	6,29	8,35	12,14	2,21	3,37	7,55	
Tirlemont	5,50	7,22	8,44	1,10	3,10	9,10	
Léau	5,46	7,48	9,10	1,56	3,56	9,36	
St-Trond	5,57	8,03	9,22	1,48	3,48	9,48	
Looz	6,20	8,25	9,45	2,11	4,11	10,11	
Jesseren	6,26	»	»	2,17	»	10,10	
Pirange	6,31	8,54	9,56	2,22	4,22	10,25	
Tongres	6,39	8,42	10,04	2,30	4,30	10,27	

Tongeren, drukkerij van M. Collée.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **12** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 21 MAART.

Van alles wat.

De gemeente raad heeft zich verleden dinsdag vergaderd om 5 uren 's avonds. Alle leden waren tegenwoordig.

M. de Burgemeester heeft lezing gegeven van het koninklijk besluit waardoor de heeren ridder Oscar Schaetzen en Justin Coart tot het amlt van schepenen geroepen zijn. De twee nieuwe schepenen hebben den eed afgelegd.

Na de installatie der schepenen heeft de raad zich in verschillige commissiën verdeeld.

Drie vraagpunten die aan den raad onderworpen waren, zijn het voorwerp van lange beraadslagingen geweest.

Voorzeer de fameuze werken uitgevoerd aan den boulevard tusschen de Kruispoort en de Hasselsche poort die aanleiding gegeven hebben tot een proces tusschen de stad en den aannemer M. Hubert Christiaens. De aannemer heeft de betaling gevraagd van het overige der som die nog te effenen blijft op den prijs der aanbesteding. Hij heeft zijn proces verloren.

M. de burgemeester heeft ter kennis gebracht dat M. H. Christiaens voornemens is de werken te hernemen en te voltrekken. De burgemeester heeft aan de heeren Perreau en Ghineau gevraagd waar de plannen van dezen boulevard zich bevinden. Hier is de onachtzaamheid van de oude burgemeester en schepen weer eens voor den dag gekomen.

M. Perreau heeft verklaard dat hij zich ontheld, omdat M. H. Christiaens zijn neef is. M. Ghineau heeft gezegd dat er twee plannen bestonden, het een van M. Pousset, het ander van M. Huybrechts, maar dat deze plannen nog niet van Brussel terug gekomen zijn waarheen zij gezonden werden in 1881 met de aanvraag van subsidie.

De plannen zijn niet terug gekomen en de subsidiën zijn ook onder weg gebleven. Misschien zijn de plannen verloren geraakt in de verhuizing der liberale ministers.

MM. Perreau en Ghineau hebben zich niet meer met de plannen bekommerd ; zij hebben de werken begonnen zonder dat de plannen goedgekeurd waren en zonder subsidiën en wat zij uitgeveerd hebben, dat ligt daar tusschen de Kruis- en de Hasselschepoort.

Deze kwestie heeft aanleiding gegeven tot eene lange redekaveling waaraan deel namen de heeren Court, Slegers, Claikens, Schaetzen en de burgemeester.

De heer burgemeester heeft gevraagd dat de commissie van openbare werken zich zoo spoedig mogelijk zou vergaderen om deze zaak te regelen.

Wat het klaarste uit deze discussie gebleken is, dat is dat onze liberalen in 1881 en 1882 een werk van meer dan 25,000 fr. gemaakt hebben, zonder te weten wat zij zingen uitvoeren en zonder te vragen of er subsidiën zouden verleend worden om de werken te voltrekken.

Ziehier een ander hoog bestuurlijk feit van onzen kameraad Dolf & Cᵉ.

M. de burgemeester heeft twee brieven gelezen waardoor de gouverneur der provincie aan de nieuwe regeering vraagt wanneer zij de stadsrekening van 1885 zal kunnen opmaken, welke Dolf en Cᵉ reeds verleden jaar moesten gemaakt hebben, alsook den staat onze financiën welke onze lekkere vroegere schepen had moeten vaststellen op het einde van het jaar 1884.

M. de burgemeester en M. Slegers hebben beiyd aangedrongen opdat de raad zich op het spoedigste met de rekeningen en budgetten bezig houde en vooral met het budget der lagere scholen, wier begrotching nauw verbonden is aan de finantieele kwestie. Het schijnt dat Dolf en Cᵉ de traktementen der onderwijzers en onderwijzeressen verhoogd hebben ; maar zij hebben vergeten te vragen op welke manier de stad verhoogingen van jaarwedde aan kan betalen zonder geldmiddelen te verschaffen, en toe zij 25,000 fr. aan de bouwvaruds kunnen verkwisten zonder subsidie en zonder plan.

Op het einde der zitting heeft de burgemeester eene kaart medegedeeld, behelzende verscheidene ontwerpen van spoortramwegen die Tongeren aan de omliggende plaatsen zullen verbinden.

M. Slegers heeft de noodzakelijkheid getoond van zich dadelijk met het vraagstuk der tramwegen bezig te houden.

∴

Onze genzen kunnen maar niet vertweren dat een katholiek als hoofdonderwijzer onzer stads jongensschool is aangesteld.

Wij hebben aan die schrijnenwes eenen goeden raad gegeven, dat is van te doen wat de katholieken gedaan hebben van 1879 tot 1885. In Gods name doet uwe beurs open, bouwt scholen, betaalt liberale onderwijzers en schoolmamzellen, *genre bal masqué*, en doet hun alle ongerijmdheden der vrijdenkerij onderwijzen, wij zullen erover niet klagen, op eene voorwaarde, dat is dat gij uwe scholen met uwe centen onderhoudt.

∴

Herinnert gij u nog, tongersche genzen, dat over een tiental jaren het stadscollege van Tongeren het vertrouwen der katholieke huisgezinnen verloor ? Wat deden de katholieken ? Zij zonden hunne zonen naar de Jesuieten te Luik of naar het seminarie te St-Truiden, of naar katholieke scholen in andere steden.

Dat kostte de katholieken niet alleen veel geld, dat legde hun daarenboven de smartelijke verplichting op, zich van hunne kinderen te moeten scheiden.

En wat deden toen de tongersche katholieken ? Zij zorgden dat er een groot gesticht van katholiek onderwijs in onze stad opgericht werd, een gesticht waar het onderwijs toevertrouwd was aan bekwame leeraars, aan mannen wier beekamdheid door gansch Europa bekend is, in een woord aan de heeren Jesuiten. Gaat op onze boulevards dat prachtig gebouw zien dat daar staat als een gedenkstuk van den heldhaftigen strijd der katholieken, dat ligt daar tusschen de Kruis- en de Hasselschepoort.

Deze kwestie heeft aanleiding gegeven tot eene lange redekaveling waaraan deel namen de heeren Court, Slegers, Claikens, Schaetzen en de burgemeester.

∴

Uwe lagere scholen bevielen de katholieken van Tongeren niet, onder de ongelukswet van 1879. Wat deden de katholieken van Tongeren ? Zij richten lagere scholen in, voor jongens, lagere scholen voor meisjes, bewaarscholen voor hede geslachten.

En wat gebeurde er ? De katholieke scholen, die aan de stad niets kosten, waren bloeiend en vol kinderen, terwijl de duur officiele scholen, voor welke jaarlijks de burgerij veel duizende franken moest opbrengen, om zoo te zeggen ledig stonden.

De katholieken hebben den strijd gevoerd onder het geroep van

Zij zullen haar niet hebb-n
De schoone ziel van 't kind.

en de genzen hebben de zieden onzer kinderen niet gehoud ! De edelmoedigheid der katholieken heeft ze gered !

∴

Heiden is de kaart veranderd. De katholieken zijn boven ; een katholiek ministerie is aan het roer, eene katholieke meerderheid zit in den gemeente raad, en de tongersche genzen werend zich de ogen uit het hoofd omdat hier en daar een katholiek als onderwijzer in de officieele scholen wordt angesteld.

Het tongersch genzenblad, de tolk van onze liberale associatie, heeft zich alle moeite van de werrdd gegeven om aan de menschen van Tongeren te doen begrijpen dat de begijnen uit de hospitalen moeten verdwijnen om plaats te maken aan weerdelsche mamzellen, gij weet wel, van die klassiike van den *bal masque*. Een goede verstaander behoeft maar een half woord.

Gelukkig dat de kiezers van Tongeren den gansschen genzenbeul bij tijds van het stadhuis afgedonderd hebben, zoo niet was die schoone hervorming allewijl reeds in ons hospitaal ingevoerd.

∴

In Bergen (Mons) heeft het liberaal stadsbestuur het weezenhuis ook verwerelddijkt. Men heeft er de nonnekens aan de deur gezet, juist gelijk het tongersch genzenblad het overal wil doen. Welke kennissen hebben de nonnekens om een weezengesticht te doen voortuitgaan ?

Niets, zeide de kommissie van Bergen, zij zijn veel te streng over de weezen.

Alzoo spaak over drie jaar de opperbaas der kommissie, nijnheer Houzeau, volksvertegenwoordiger van Bergen.

Weg dus met de nonnekens en aan het hoofd van het weezengesticht werd gepaatst madame Moise, geboren Eulalie Herricq, die de goedheid zal hebben binnen eenige dagen voor de rechtbank te verschijnen.

Wat heeft zij zoo al gedaan ?

Wel, vriend lezer, zij wordt beticht van is hare bediening als bestuurster van het weezenhuis schrifterval schingen gedaan te hebben en er van gebruik gemaakt te hebben ; zij wordt beticht van ontvreemdingen en afroggelarijen.

Zooveel mogelijk zwijgen de liberale dagbladen, want er is geene kwestie van eenen jesuiet of een nonneken.

∴

Wij zullen zien wat medelijden die vroume Moise had met de argelukkige kinderen door de openbare liefdadigheid verzorgd.

In het begin ging alles wel voor de kommissie van toezicht. M. Houzeau, die zooveel tegen de pastoors kan praten in de Kamer, was van gedacht dat vroume Moise het model der bestuursters was. De nonnekens moesten ook het gastinus verlaten en jonge meisjes werden naar Parijs gezonden om zich te vormen als zieken-oppasters. Naar Parijs, waar men de zieken laat sterven, waar men de kinders laat verbranden dank aan den oppas der wer-liijke ziekendiensters !

∴

In 1882 en 1883 gafvroume Moise avondmaaltijes. De groote weezen dienden de tafel en aan het nagerecht gekomen werden zij aan de tafel toegelaten om koffie en druppeltjes te drinken, om te zingen tot laat in den nacht.

Deleefde manieren waren gansch en geheel verdreven. De weezen gedroegen zich gelijk zij wilden. Jongens en meisjes waren dagelijks in betrekking en zelfs waren er betrekkingen tusschen de meisjes met eenen persoon van buiten en de jongens ; daarvan bestaan er schriftelijke bewijsstukken.

∴

Groot is den slechten invloed, zegt het verslag der bestuurkommissie, voor de opvoeding en de zedeleer ondergaan onder het bestuur van vroume Moise, en nietegenstaande het behulp van heel het personeel, zal deze invloed zich altijd laten gevoelen op eene onbetrekbare wijze als de leerlingen het gesticht zullen verlaten om de wereld in te treden.

Nu zulke bekentenissen, nog eens genoegen : Weg met de nonnekens ! Leve de werrdelijke bestuursters !

∴

Zonder het minste toezicht ontving vroume Moise het pensioengeld van verscheidene leerlingen. Stoffen werden gekocht om in geschenken te worden gegeven. De toilet van vroume Moise, lekkernijen en baatjes werden betaald bij middel van vervalschte staten.

En dit duurde gedurende twee jaren en iedereen wenschte vroume Moise geluk over haar allerbest bestuur !

∴

En nu spreekt men maar van het slecht eten, het slecht huishouden. De onrechtvaardigheden waren talrijk. M. Gilly, bestuurder van het gesticht der jongens, had gesproken over de slechte handelwijze van vroume Moise. Hij werd bijna aan de deur gezet. Een professor werd weggezonden om over vroume Moise geklapt te hebben.

Allons, M. Houzeau, ziedaar een onderwijzer zonder wachtgeld. Spoedig, roept, tiert en huilt. Maar wie zal er zwijgen ? — M. Houzeau !

∴

En de gaz rekeningen.

De nonnekens verbrandden maar 2950 franks gaz.

Maar ja, de nonnekens zijn vijanden van het liberaal geijk, de kalotten, zooals de liberale dagbladen schrijven.

Maar... maar vroume Moise, ziedaar eene vriendin van het licht.

In 1880 verbrandde zij voor 5362 franks.

In 1882 voor 11,074 franks.

Het bestuur vindt dat een beetje veel, ook in 1885 was het maar voor 8505 fr. meer !

∴

Alles voor vroume Moise die 's avonds goede avondmalen opdiende en het bestuur en de waaiaamheid van kant maakte ! De kinders hadden schoone kleeden maar het was hier het geval van te zeggen : schoon van boven maar van ondren. Neen de kinders hadden geen hemd nog geene kousen.

Hoe vindt gij M. Houzeau, die zoo in de Kamer over alle dingen komt spreken en die niets ziet van wat er gebeurd te Bergen.

Ja, had een nonneken alzoo gehandeld, al de liberale dagbladen van België waren niet groot genoeg voor de ontrouwe bestuurster geweest.

Maar daarover zwijgen zij zooveel mogelijk, integendeel roepen zij zoo hard zij kunnen tegen het gouvernement dat de onderwijzers met wachtgeld zonder eten laat.

∴

De oplossing der kerkhofkwestie is eene dringende noodzakelijkheid geworden.

Wij begrijpen niet waarom het katholiek ministerie zich tegen die oplossing zou verzetten en aldus beletten dat er een einde gebracht wordt aan den onverdraglijken toestand dien wij reeds al te lang hebben moeten verdragen.

Onze eischen zijn noch begrotingstrijdig aan de Grondwet, noch kreuken de rechten van andersdenkenden !....

De *National*, een orgaan van lieden die meestal tot geenen bepaalden eeredienst toebehoeren en waarvan de overgroote meerderheid de Godheid verloochenen, kondigde dezer dagen een artikel af waarin onze katholieke rechten ten volle erkend worden, in andere woorden, waarin erkend wordt dat wij, katholieken, grootelijks gelijk hebben de oplossing der kerkhofkwestie te eischen.

Ziehier hoe de *National* zich uitdrukt :

De liberale toepassing van het dekreet op de kerkhoven eischt dat elke mensch, — zoodra hij dood is, wel te verstaan, — neevens den laatst begravene zonder enig onderscheid van geloo of godsdienst begraven worde.

Volgens dit schoon stelsel worden de kristenen met geweld vermengd met de letters en de

---

VROUWENLIST

OORSPRONKELIJKE NOVELLE

DOOR

HENRI LENAERTS.

(7ᵉ VERVOLG.)

Nu aanzien Beekman en Delcourt elkander met ondervragende blikken. De gramschap des eersten verdwijnt, hoewel hij, op een goed waarvan hij zich nog geene rekenschap geven kan maakt zich van hem meester. Dit gevoel is gepaard met eene levendige nieuwsgierigheid, daar het raadsel, zoo weder opgissing bij haakt, nu verwikkelder geworden is. Wat Delcourt betreft, met vorontwaardiging aanziet hij zijn zoon ; hij begint te gelooven dat hij de envelkaad die Beekman hem verwijt niet gepleegd heeft, maar hij heeft dus toch wezentlijk met het meisje in kwestie betrekkingen gehad ! Hij bedriegt dus Adela, de rijke vrouw met wie hij hem in den echt zou willen treden ; of beter hij verstoot haar, hij verstoot vooral hare fortuin, om zijne genegenheid aan een burgermeisje te schenken, dat hem niets ten huwelijk zal kunnen brengen !...

— Verklaar u, Arthur, zegt hij eindelijk ; wat betrekenen die zuchten en die tranen ? Of zou het soms eene comedie zijn die ge speelt ?

't Is nu Arthur onmogelijk betgeen hij gevoelt nog langer verborgen te houden. Ja, het lot zij nu geworpen ! hij zal de uitleggingen geven die men van hem vraagt : alles is nu toch geweten.

— Vader, zegt hij, ge vraagt mij of ik mijneers dochter ben ; ik zal onbewimpeld ja antwoorden, en er bijvoegen dat ik er beminde. Ik ben zoo ik nog eenigen tijd voor u willen verborgen gehouden hebben, daar het guestig oogenblik om er u bekend te maken nog niet gekomen was, doch de omstandigheden willen het anders.

— Wat ! ik kan mijne ooren bijna niet geloven ! zegt Delcourt woedend. Gij bemint dat meisje ! En ge schaant u niet deze woorden over uwe lippen te laten rollen ? Weduwe Baré ge dan uwen stand vergeten ?... En in welk inzicht, zeg het mij, hebt ge betrekkingen met haar aangekoopt ?

— Mijne inzichten zijn gansch schuldeloos. Ik had geloopt eens uwe toestemming en die haars vaders te bekomen.

— Mijne toestemming! Nooit! nooit, hoort ge? Ik een gemeen meisje als schoondochter aanneemen, een meisje zonder fortuin, zonder opvoeding, eene...

— Geen woord meer, mijnheer Delcourt! Schaamt ge u niet voor u een mijner dochter nadeelige veronderstellingen te maken ? Ik heb geene groote fortuin, dat is waar, en kan haar dienvolgens slechts eenen zeer geringen bruidschatz geven ; doch wat hare eer, wat hare opvoeding betreft, zweer ik u, mijnheer, dat gij geens zins voor uwe dochter moet achterruit staan, en misschien nog ver boven haar verheven zijn. Ge moaals het is over uwen bespottelijken hoogmoed hooren spreken, doch nu heb ik van de waarheid dier gezegden een bewijs, alsmede van de laagheid uwer gevoelens !

— Hoe ! mijnheer, gij durft mij in mijn eigen huis beleedigen ?

— Ik beleedig u geenszins ; ik zeg u de waarheid ! Uw hart staat niet op de rechte plaats !

— Ik zou u de deur kunnen...

— O vader, mijnheer Beekman, bedaart u in Gods naam ! Laat mij nog eenige woorden zeggen.

— Laat af, Arthur ! Al hetgeen gij nog zeggen kunt is nutteloos ! Hoopt nooit mijne toestemming tot dit monsterachtig huwelijk te bekomen ! Of denkt gij dat ik geneigd ben mij aan de bespotting der gansche stad blood te stellen ? Schaam u...

— Gij zijt het, mijnheer Delcourt, die u schamen moet zulke taal te durven voeren ! Het gedrag dezer jongelings is integendeel prijenswaardig...

— Ik wil mij de moeite niet geven, mijnheer, op uwe uitzinnigheden te antwoorden. Ik zou u dan komer kunnen doen verlaten, doch ik zal zulks liever doen. Ik laat u beiden alleen.

Hij verlaat driftig de zaal, nog eenen verontwaardigenden blik op zijnen zoon werpend.

— Mijnheer, zegt deze nu tot Stanza's vader, neem geene acht, ik bid u, op hetgeen mijn vader gezegd heeft ; zijne gramschap had eene andere reden dan degeene die gij meent en die hij nooit gezegd.

Laat mij een'oogenblik van mij zelven spreken. Gij hebt u misschien verwonderd over de droefheid, die het nieuws van het verdwijnen uwer dochter bij mij teweeg gebracht heeft. Deze droefheid is dieper dan ik het u zegge u kan.

Ik bemin uwe dochter met vuriglheid ; in haar zie ik slechts het meisje dat mij bevalt, de vrouw met de welke ik mijn leven zangenaam zijten zal.

Buiten uwe wet (deze geheimhouding was misschien eene misdaa !) heb ik met haar gesproken en onderhoud gehad, en haar voortreffelijk karakter, hare liefhaldigheid leeren kenn